

Programma Sociaal Domein

Inleiding Programma Sociaal Domein

Inleiding

In het programma Sociaal Domein wordt gewerkt aan de sociaal-maatschappelijke opgaven binnen onze gemeente. Dit programma streeft er naar dat de inwoners van Twenterand zo veel mogelijk zelf hun dagelijkse dingen kunnen doen en daar zelf over beslissen om mee te kunnen doen in de samenleving. Thuis, in de buurt, bij een vereniging of organisatie of op het werk. Alle mogelijkheden (eigen kracht) van inwoners en hun omgeving worden hierbij benut. Waar dat niet lukt worden inwoners hierbij geholpen of ondersteund. Wat we willen bereiken en doen wordt weergegeven in 5 doelenbomen met alle sociale programma-onderdelen: Sociale Zaken, Onderwijs, Maatschappelijke Ondersteuning, Jeugd en Gezondheid. Ook is er een ontwikkelprogramma Transformatie met een doelenboom. Dit is een speciale opgave om het sociaal domein te vernieuwen en door te ontwikkelen. Terugkijkend was 2020 voor het sociaal domein weer een intensief jaar. De uitbraak van corona betekende dat er vele nieuwe en ook andere activiteiten uitgevoerd moesten worden, maar ook dat interactie met samenleving deels stil kwam te liggen. Dit raakt voorzieningen (noodopvang kinderopvang/scholen), maar vooral ook doelgroepen (zoals ouderen, waarbij bijvoorbeeld eenzaamheid toenam). Er is ook geweest voor continuïteit van (zorg)instellingen en vervoerders, maar ook bij ondernemers. Gezondheid valt onder dit programma en er is uiteraard intensief samengewerkt met de GGD Twente en andere betrokkenen om de pandemie te bestrijden. Naast corona gingen andere werkzaamheden ook volop door. De veranderingen in de WSW (Soweco) vergden wederom veel inzet, waarbij oog voor de doelgroep is gehouden. De Transformatie in het sociaal domein (vernieuwen en kostenbesparingen) moest op volle kracht worden doorgezet, met naast inzet op verwijzers/POH jeugd, ook ruimte voor de schuldenaanpak en scheidingsproblematiek.

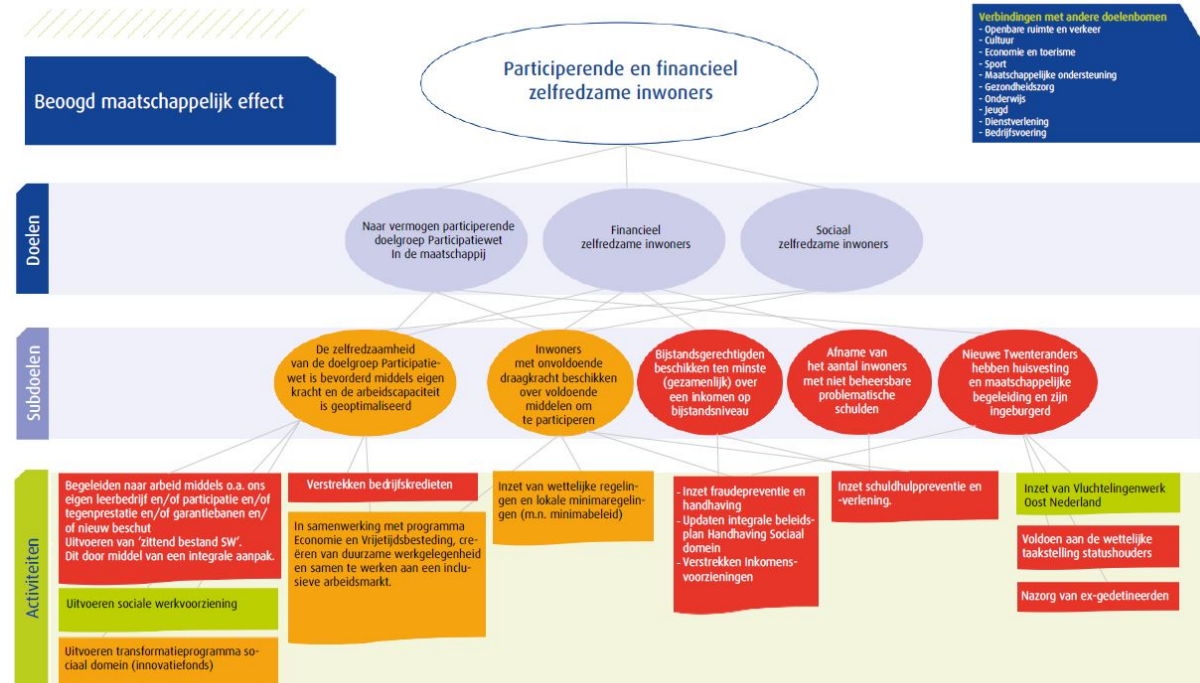
Financiële zorgen en de noodzaak voor structurele oplossingen blijven het gesprek over het sociaal domein beheersen. Er blijven ook - naast vele positieve zaken die bereikt worden - in het afgelopen jaar extra financiële effecten. Dit betreft naast jeugdhulp vooral nu ook de (oude) taken Wmo (voorzieningen, huishoudelijke ondersteuning). Het zorglandschap en de keten waarin wordt samengewerkt staan onder druk door beperkte middelen en wachtlijsten en dit blijft (vooral op Twents niveau) ook aandacht vragen.

Samenwerken in Twente heeft een vervolg gekregen door werken aan regionale transformatie maar ook door vroegtijdige controle van aanbieders. Zorgfraude en kwaliteit had en houdt onze aandacht, net zoals het toekomstige zorglandschap, mede in het licht van de komende wetswijziging jeugd. In alle activiteiten en processen blijft het belangrijk dat het gaat om zelfredzaamheid en goede ondersteuning van onze inwoners. Er is weer een slag gemaakt in de dienstverlening door meer stabiliteit in de formatie bij onze consultants te creëren en ook zijn onze kernteams positief geëvalueerd.

Doelenboom Sociale Zaken

Doelenboom

Sociale zaken | 2020

Beoogd maatschappelijk effect

Participerende en financieel zelfredzame inwoners

Doel: Naar vermogen participerende doelgroep Participatiewet In de maatschappij

Het doel van de Participatiewet is om mensen zoveel mogelijk te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt. De gemeente kan voor iedereen dezelfde instrumenten en voorzieningen inzetten. Hierbij wordt zoveel mogelijk uitgegaan van de eigen kracht van de inwoner.

Doel: Financieel en sociaal zelfredzame inwoners

Het hebben van werk of een zinvolle dagbesteding is een van de dingen die meedoen in de samenleving mogelijk kan maken. Het zorgt voor ritme en structuur en het geeft eigenwaarde. We willen dat elke inwoner van de gemeente Twenterand de mogelijkheid krijgt om naar vermogen mee te doen aan de samenleving. We ondersteunen inwoners die niet zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien met een uitkering. Voor de meest kwetsbaren uit onze samenleving ligt er een opgave wat betreft het vinden van passend werk.

Kinderen moeten zich kunnen ontplooiën, hun eigen mogelijkheden ontdekken en ontwikkelen en volop mee kunnen doen in de samenleving. Belangrijk is dat zij perspectief houden op een gelukkig leven. Elk kind moet niet alleen kunnen beschikken over voedsel, kleding en andere basisbehoeften, maar moet ook mee kunnen op schoolreis, lid van de bibliotheek kunnen worden en bijvoorbeeld wekelijks kunnen sporten of muziek maken. Er wordt een actieve beleid gevoerd om deze doelgroep te bereiken.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: De zelfredzaamheid van de doelgroep participatiewet is bevorderd middels eigen kracht en de arbeidscapaciteit is geoptimaliseerd

Het doel van de Participatiewet is om mensen zoveel mogelijk te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt. De gemeente kan voor iedereen dezelfde instrumenten en voorzieningen inzetten. Hierbij wordt zoveel mogelijk uitgegaan van de eigen kracht van de mens. Als betaald werk voor

langere tijd niet mogelijk is, dan kijken we op welke manier iemand toch actief kan blijven. Dat kan vrijwilligerswerk zijn of een creatieve dagbesteding.

Natuurlijk kan onderwijs ook helpen om sneller een baan te vinden. Het doel is dat iedereen mee kan blijven doen en zich actief inzet voor de samenleving.

Met de introductie van de Participatiewet, de wet banenafpraak en het quotum arbeidsbeperkten is de toon gezet om een inclusieve arbeidsmarkt te ontwikkelen. Een arbeidsmarkt waarin iedereen met arbeidsvermogen in staat wordt gesteld om mee te doen op de arbeidsmarkt.

Dit is een flinke opgave, waar we aan werken in het ontwikkelprogramma Economie-Werk. Om dit doel te realiseren moeten organisaties en ondernemers inclusief gaan denken en iedereen zoveel mogelijk in staat te stellen om naar vermogen bij te dragen in de organisatie.

Hierbij gaat het ook om duurzame plekken voor mensen met een arbeidsbeperking (denk hierbij aan beschut en garantiebanen) of een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Hier is niet alleen draagvlak voor nodig, maar ook creativiteit.

De gemeente probeert hierin sociaal ondernemen te bevorderen, goede social return (SROI) afspraken te maken, advisering op het gebied van de banenafpraak, functiecreatie etc. Om het sociaal ondernemen te meten, zetten we in op de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO). Daarnaast werken we samen met ondernemers, Werkplein, onderwijs en SW-bedrijven aan creatieve oplossingen voor deze opgave.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoeren sociale werkvoorziening**

Op dit moment voert de Gemeenschappelijke Regeling SOWECO (verder Soweco) de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit voor de gemeenten Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holtten, Tubbergen, Wierden en Twenterand.

In juni 2020 hebben de gemeenten echter besloten om Soweco op te heffen en vanaf 1 januari 2021 zijn de SW-medewerkers in dienst bij de gemeente. De noodzakelijke documenten, zoals liquidatieplan en inrichtings- en sociaalplan, komen gereed voor besluitvorming in 2021.

- **Begeleiden naar arbeid middels o.a. ons eigen leerbedrijf en/of participatie en/of tegenprestatie en/of garantiebanen en/of nieuw beschut**

Loonkostensubsidies / BUIG

Vanuit de BUIG (de rijksuitkering Participatiewet c.a.) worden loonkostensubsidies (garantiebanen) betaald. Dit instrument is succesvol in het voorkomen van instroom in de uitkering (bespaart uitkeringslasten), bevordert uitstroom en heeft vooral ook maatschappelijke winst in participatie, maar de kosten/verplichtingen nemen bij ongewijzigde inzet fors toe hetgeen tot overschrijdingen op dit budget leidt. Deze overschrijding wordt gedekt uit de reserve Sociaal Domein.

Belangrijkste oorzaak is de toegenomen doelgroepen in ons bestand, met name de doelgroep VSOPRO. (Deze groep kwam voorheen terecht in de Wajong bij het UWV maar valt vanaf 2015 onder de Participatiewet (gemeente).

Het uitstroombestand is nagenoeg gelijk aan de voorgaande jaren. En het aantal mensen in de bijstand blijft gelijk ondanks corona.

- **Zoekrichting: renderende en vitale netwerken: versterken van de MO SOWECO**

Met de kadernota 2018 en begroting 2019 is ook de zoekrichting renderende en vitale netwerken vastgesteld. Deze zoekrichting biedt perspectief om meer samen met de samenleving voor elkaar te krijgen door te investeren in netwerken. Maar ook om meer inkomsten te genereren en strategische allianties te sluiten met partijen die eveneens maatschappelijke verantwoordelijkheid dragen.

Een onderdeel van deze zoekrichting is de samenwerkingsovereenkomst met Extend.

Vanuit de gemeente Twenterand zijn er 122 personen doorverwezen naar Extend. Er zijn eind 2020 20 kandidaten uitgestroomd naar betaald werk. Dit komt neer op een rendement van 16%. De norm is 25% na drie jaar. Het uitstroombestand is nog niet naar wens. Naar aanleiding van de voorlopige cijfers (berap) is de zoekrichting voor begroting 2021 en verder verlaagd.

Subdoel: Inwoners met onvoldoende draagkracht beschikken over voldoende middelen om te participeren

De gemeente Twenterand heeft met de investering in het minimabeleid de afgelopen jaren een stevige basis neergezet.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Inzet van wettelijke regelingen**
De intensivering van het gebruik van het Minimabeleid (meedoen regeling, schoolpakket, jeugd-sporten cultuurfonds) en een groter beroep op bijzondere bijstand (met name bewindvoeringskosten) de afgelopen vier 4 jaar is terug te zien in de uitgaven op het budget voor minima. Het is ons sociale beleid om oog te hebben voor de doelgroep minima en tevens een open einde regeling. De uitgaven zijn de afgelopen jaren sneller gestegen maar lijken nu gestabiliseerd. Het laatste zou te maken kunnen hebben met corona.
- **Updaten integrale beleidsplan Handhaving Sociaal Domein**
Het integrale beleidsplan Handhaving Sociaal Domein is inmiddels uitgesteld tot het tweede kwartaal 2021.

Subdoel: Bijstandsgerechtigden beschikken ten minste (gezamenlijk) over een inkomen op bijstandsniveau

De bijstandsuitkering is bedoeld als 'het vangnet van de sociale zekerheid in Nederland'. Een bijstandsuitkering wordt verstrekt wanneer de middelen (gedeeltelijk) ontbreken voor levensonderhoud.

Subdoel: Afname van het aantal inwoners met niet beheersbare problematische schulden

Het Meldpunt Schulden, dat gevestigd is in het gemeentehuis, voert regie over de gemeentelijke schuldhulpverlening.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Inzet schuldhulppreventie en -verlening.**
Schuldenaanpak Twenterand
In mei 2020 is de nieuwe Agenda Schuldenaanpak Twenterand vastgesteld door het college. Met deze nieuwe schuldenaanpak wil de gemeente Twenterand nieuwe inzichten over wat het hebben van schulden met mensen doet en de gevolgen hiervan nadrukkelijker toepassen. We willen inwoners met schulden eerder en beter bereiken. Speerpunten in de aanpak zijn: preventie, onderwijs, samenwerking, toegankelijkheid, perspectief en outreachend.
De nieuwe schuldaanpak is inmiddels een succes in Twenterand. Er zijn nieuwe samenwerkingsverbanden met de St. Leergeld Twenterand en de Stichting Urgente Noden Twente opgestart.
Het Meldpunt Schulden wordt steeds bekender, zowel intern als extern. We kunnen steeds meer stellen dat het Meldpunt Schulden de toegangspoort is voor schuldhulpvragen.
Naast het Meldpunt Schulden hebben we in 2020 een armoederegisseur gekregen. De armoederegisseur wordt uitgevoerd door Inluzio. Door deze functie buiten de gemeente te plaatsen verlagen we de drempel voor inwoners om hulp te zoeken bij financiële problemen. De armoederegisseur werkt nauw samen met het Meldpunt. De armoederegisseur werkt ook outreachend, wat wil zeggen: gaat af op inwoners over wie we schuldsignalen krijgen van derden. Deze vroegsignalering is ingezet in 2020 en is vanaf 2021 een wettelijke taak voor de gemeente. Er is een begin gemaakt met de uitvoering van de Wet Adviesrecht en de gemeente Twenterand werkt in Twents verband aan de Vroegsignalering Schulden. Dit laatste is een (nieuw) onderdeel van de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Subdoel: Nieuwe Twenteranders hebben huisvesting en maatschappelijke begeleiding en zijn ingeburgerd

De gemeente is op grond van de Huisvestingswet verplicht om aan de (halfjaarlijkse) taakstelling te voldoen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Inzet van Vluchtelingenwerk Oost Nederland**

Vluchtelingenwerk Oost Nederland (=VWON) zet zich in voor het meedoen op alle gebieden van de nieuwe Twenteranders in onze gemeente en is een belangrijke partner van de gemeente Twenterand op het gebied van inburgering, maatschappelijke begeleiding en participatie.

Voor de kalenderjaren 2022 en volgende zal de gemeente, VWON en ketenpartners invulling moeten geven aan de veranderopgave inburgering. De gemeente Twenterand werkt in Twenteverband samen om deze uitdaging goed te laten landen in onze gemeente.

Gelet op de wijzigingen in de wet, zal nog meer moeten worden ingezet op de zogeheten duale trajecten, een combinatie van werk en het leren van de Nederlandse taal.

- **Voldoen aan wettelijke taakstelling statushouders**

De doelstelling van de gemeente Twenterand is om te voldoen aan de wettelijke taakstelling statushouders. Belangrijk daarbij is en blijft de samenwerking met Vluchtelingenwerk Oost Nederland, COA, Mijande en andere (lokale) ketenpartners zoals de St. Boot en de St. Manna. In het kalenderjaar 2020 heeft de gemeente Twenterand voldaan aan de wettelijke taakstelling en heeft hiervoor de complimenten, mede gelet op de (corona)omstandigheden, ontvangen van de provincie.

Metingen

Beleidsdoelen	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Naar vermogen participerende (niet) uitkeringsgerechtigden						
Aantal uitkeringsgerechtigden* (participatiewet)	432	442	462	511(01-7)	489 (31/5)	CIV
Aantal personen met een loonkostensubsidie uit de BUIG (nieuwe indicator)	97	-	-	-	-	CIV
Aantal uitkeringsgerechtigden (IOAW/IOAZ)	22	24	25	36(01/07)	38 (31/5)	CIV
Aantal activeringstrajecten	330	334	366	490	434 (31/5)	CIV
Aantal Wsw 'zittend bestand' in arbeidsjaren	255	267	267	285 (01-07)	295	meicirculaire
Aantal taakstelling vergunninghouders	38	28	50	65 (31-12)	40 (31/5)	-
Financieel zelfredzame inwoners						
Aantal aanvragen bijzondere bijstand**	532	562	471	275(01-07)	169 (31/5)	CIV
Aantal personen die uitgestroomd zijn naar werk	44	70	76	62	26 (31/5)	CIV
Aantal aanvragen inkomenstoeslag**	404	327	307	257	128 (31/5)	CIV
Aantal personen die beroep doen op de studietoeslag**	11	8	11	2 (01-07)	2 (31/5)	CIV
Sociaal zelfredzame inwoners						
Aantal personen die beroep doen op de Meedoenregeling**	218	423	400	400	147 (31/5)	CIV
Aantal personen die beroep doen op de jeugd sport en cultuurfonds	124	163	105	105	56	extern
Beschut werk	11	11	5	5	-	-
Aantal kinderen schoolpakket	95	79	60	60	-	CIV

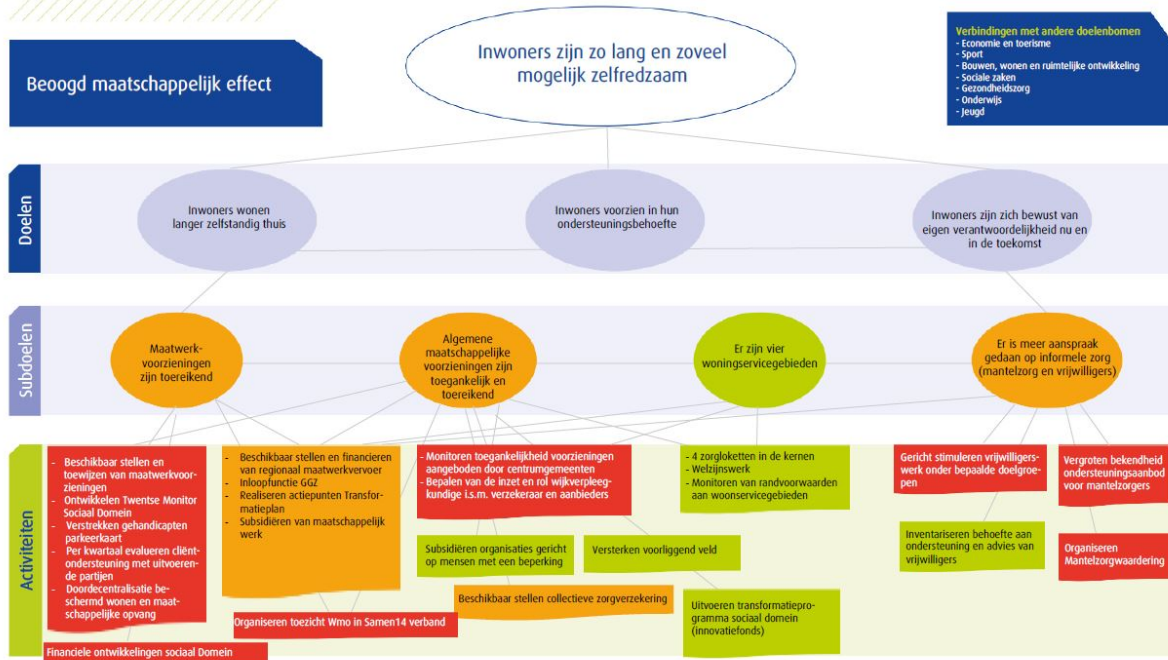
* betreft het aantal uitkeringspartijen

** betreft per 2021 het aantal toegekende aanvragen

Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning

Doelenboom

Maatschappelijke ondersteuning | 2020

Beoogd maatschappelijk effect: Inwoners zijn zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam

Doel: Inwoners wonen langer zelfstandig thuis

Wij streven als Twenterand na dat inwoners zo lang mogelijk zelfredzaam blijven, het liefst in de eigen woning. We voorzien zo goed mogelijk, direct of indirect, in de diverse ondersteuningsbehoeften van inwoners. We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers om in dit doel te voorzien.

Doel: Inwoners voorzien in hun ondersteuningsbehoefte (kanteling)

Het doel van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is dat inwoners worden voorzien in hun ondersteuningsbehoefte. De kanteling is onze nieuwe werkwijze binnen de Wmo. Er wordt niet meer zoals voorheen gedacht in voorzieningen als oplossing, maar de aandacht is veel meer gericht op de inwoner (en zijn of haar behoefte en hier op gebaseerd het beoogde resultaat). Hierdoor kan meer maatwerk worden geboden.

Doel: Inwoners zijn zich bewust van eigen verantwoordelijkheid nu en in de toekomst

We bevorderen het bewustzijn onder de inwoners van hun eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De principes van de kanteling staan hierbij centraal: mensen worden gestimuleerd en ondersteund om in eerste instantie op eigen kracht en gezamenlijk met de mensen uit hun omgeving tot oplossingen voor problemen te komen.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Maatwerkvoorzieningen zijn toereikend

Een maatwerkvoorziening is een voorziening op individueel niveau, bijvoorbeeld, een scootmobiel, huishoudelijke ondersteuning of dagbesteding.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Financiële ontwikkelingen Sociaal Domein**

Financiën Wmo en Jeugd

De financiën sociaal domein blijven ongewijzigd urgent onze nadrukkelijke aandacht vragen. Vol energie wordt via transformatie en aanvullende onderzoeken zoals de VNG-visitatiecommissie en VNG-uitvoeringskracht dieper dan ooit gekeken naar onze situatie en bijgestuurd. Daarbij is onvoldoende rijksfinanciering steeds een terugkerend punt, daarover is ook door ons college de noodklok geluid richting Den Haag. Met wederom de nodige onzekerheden in het sociaal domein, waaronder corona, komt ook deze jaarrekening weer tot stand.

Met de kennis van nu is het wederom bemoedigend dat we per saldo binnen de begroting zullen blijven voor wat betreft Wmo begeleiding en jeugdhulp. Een negatief beeld jeugdhulp (ca. 860.000 N) wordt door een positief financieel beeld Wmo-begeleiding gecompenseerd (ca. 1,1 miljoen). Voor jeugdhulp geldt de volgende toelichting: We zien met name inzet van duurdere (zwaardere) zorg en meer jeugdbescherming, maar minder PGB en beschikbaarheidsvoorzieningen (zoals Weinig Voorkomende Hoog Specialistische (WVHS) 24-uurszorg en crisisbedden).

Verklaringen binnen Wmo betreffen met name minder inzet van begeleiding, minder PGB en minder vervoer naar dagopvang. Per saldo dus een voordeel ten opzichte van de begroting 2020 van afgerond ruim € 276.000,-

Beïnvloeding budgetten

Bij deze uitkomst moet beseft worden dat onze maatregelen (zoals interventies in verwijsprocessen) succesvol blijven en al fors bijdragen hierin. Wij zijn ook blij dat de interventie POH-jeugd breder is uitgezet richting vrijwel alle huisartsen. Ondertussen zijn er grotere invloeden die het plaatje zullen gaan bepalen. Denk aan landelijke ontwikkelingen (verdeelmodel en onderzoek middelen sociaal domein [AEF-rapport]), uitstel woonplaatsbeginsel naar 2022 (en verrekeningen hierin) en wij verwachten corona-effecten. Deze zijn nog niet geheel te duiden voor het sociaal domein, maar er zijn wel signalen in sociale (psychische) problematiek rond corona, er kan sprake zijn van inhaalzorg c.q. een boeggolf in zorgverlening en meerkosten/continuïteitsbijdragen voor instellingen met daarbij de vraag of er (uiteindelijk) voldoende compensatie voor coronakosten komt.

Positief is dat eenmalig een bedrag van € 794.000 is toegekend vanuit de compensatieregeling voogdij en 18+, in verband met een tekort op ons budget voor voogdij.

In tegenstelling tot het bemoedigende beeld voor Wmo begeleiding, blijkt dat voor de Wmo-voorzieningen het beeld minder rooskleurig is. Huishoudelijke ondersteuning en Woonvoorzieningen vergen fors extra middelen.

Huishoudelijke ondersteuning

Er is al enige tijd sprake van kostenstijgingen rond de huishoudelijke ondersteuning. Dit heeft diverse oorzaken: Op grond van de AMvB reële prijs zijn gemeenten en zorgaanbieders gehouden een reële kostprijs te berekenen, waaronder rekening houden met de geldende CAO, die daarmee tot herijking van de tarieven leidt om zo te voldoen aan de AMvB, het uitvoeringsbesluit Wmo2015 en onze contractuele verplichting. De uitkomst van de actualisatie heeft geleid tot nieuwe tarieven per 1 januari 2020 en een procentuele stijging van het uurtarief van 5,25%. Daarnaast is sprake van volumestijgingen (ca.7% meer klanten tot ruim 1140) en speelt hierbij het abonnementstarief. Met deze kostenstijgingen komen we uit op een rekeningtekort op de huishoudelijke ondersteuning van ruim € 560.000 voor 2020 inclusief € 170.000 die reeds bij de Berap is verwerkt. Voor de meerkosten in deze paragraaf zal de reserve sociaal domein worden aangewend.

Voorzieningen Wmo

De voorzieningen Wmo kennen een toename, die zich doorzet na de Berap. Dit betreft vooral een toename in woonvoorzieningen: woningaanpassingen en trapliften. Dit is ons inziens het gevolg van de vergrijzing en het langer thuis blijven wonen van ouderen ondanks toenemende lichamelijke beperkingen. Ook hier kan als oorzaak het abonnementstarief genoemd worden. Dit heeft een drempelverlagend effect. In de meerjarenbegroting was al een budgetgroei voorzien. Komend jaar nemen wij dit dossier onder de loep om te analyseren en te onderzoeken of er kostenbesparingen mogelijk zijn. Op deze wijze hopen wij meer grip te krijgen op het toekomstperspectief. Ook de hulpmiddelen kennen een lichte stijging maar de schommelingen in deze kosten zijn vaak minder aan externe invloeden onderhevig. Uiteraard speelt ook hier de extramuralisering (zorg bieden buiten een instelling) een rol maar eigen bijdragen en het abonnementstarief zijn slechts beperkt van toepassing (rolstoelen zijn uitgezonderd) . Zo kunnen enkele dure elektrische rolstoelen bijv. al een schommeling verklaren. Het geheel komt nu bij de jaarrekening uit op ruim € 321.000,- nadelig, hetgeen ten laste komt van de reserve sociaal domein.

Overig

Goed nieuws is dat vervoer binnen het budget blijft. Dit geldt zowel voor het regiotalxivoer, als voor

het dagbestedings- en jeugdwet- en leerlingenvervoer. Voor een deel heeft dit te maken met uitvallend vervoer ten gevolge van corona, dat overigens deels is gecompenseerd in de vorm van continuïteitsbijdragen. Binnen het leerlingenvervoer worden de successen die behaald worden met de persoonlijke vervoersplannen steeds beter zichtbaar en binnen het dagbestedingsvervoer is een daling zichtbaar in het aantal vervoersindicaties als gevolg van ombuigingen naar dichterbij gelegen zorgaanbieders en verwijzingen naar het voorliggende veld (inlopen e.d.)
 Voor jeugdhulp spelen met name zaken rond aanbieders en Veilig Thuis Twente (zie doelenboom jeugd).

- **Doordecentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang**

Beschermd wonen (BW) en maatschappelijke opvang (MO) is een centrumgemeentetaak. Twenterand valt onder subregio Almelo. Door centrumgemeente Almelo wordt deze taak uitgevoerd. In 2020 is het Regioplan vastgesteld. Dit Regioplan heeft als doel dat we in de subregio Almelo in ieder geval tot en met 2023 zowel inhoudelijk als financieel blijven samenwerken aan beschermd wonen en maatschappelijke opvang met Almelo als centrumgemeente. Hiermee willen we als gemeenten zoveel mogelijk duidelijkheid verschaffen aan cliënten en zorgaanbieders en de rust zoveel mogelijk behouden binnen de veranderende regelgeving.
 Eind 2020 is bekend geworden dat er per 1 januari 2022 gestart wordt met de doordecentralisatie van beschermd wonen. Dat betekent dat niet alleen de 43 centrumgemeenten, maar alle 355 gemeenten zich volledig gaan inzetten voor inwoners die in aanmerking komen voor beschermd wonen. Hiervoor moeten opnieuw regionale samenwerkingsafspraken gemaakt worden middels de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO). Vanaf 1 januari 2023 komt er een nieuwe financiële verdeling over gemeenten en een zogeheten woonplaatsbeginsel. Daarmee wordt geregeld dat gemeenten voortaan verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen voor de eigen inwoners en daartoe ook in staat zijn, omdat ze daarvoor ook de middelen ontvangen.
 In de gemeente Almelo is sinds 2017 het Project Integrale ketenaanpak maatschappelijke opvang opgezet. Het kabinet wil dak- en thuisloosheid zoveel mogelijk voorkomen en wil ervoor zorgen dat niemand op straat hoeft te slapen. Het kabinet stelt voor de aanpak van dak- en thuisloosheid een financiële impuls beschikbaar van in totaal €200 miljoen voor de jaren 2020 en 2021. Voor de gemeente Twenterand gaat het voor 2020 om een bedrag van €18.000,- en voor 2021 om een bedrag van €32.000,-. Deze middelen zijn lokaal toegewezen aan de subregionale samenwerking rond de integrale ketenaanpak.

Subdoel: Algemene maatschappelijke voorzieningen zijn toegankelijk en toereikend

Onder algemeen maatschappelijke voorzieningen worden voorzieningen verstaan die voor iedere inwoner uit de gemeente Twenterand van 0-100+ jaar beschikbaar zijn. Bijvoorbeeld; maatschappelijk werk, bibliotheek en activiteiten georganiseerd door een welzijnsstichting. Daarnaast zijn er ook maatschappelijke voorzieningen gericht op zorg, denk hierbij aan dak- en thuislozenopvang, vrouwenopvang en verslavingszorg.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoeren transformatieprogramma sociaal domein (Innovatiefonds)**

In 2020 zijn in totaal drie tranches gehouden waarbij in totaal zeven aanvragen voor een subsidie uit het Innovatiefonds zijn ingediend. Daarvan zijn twee aanvragen toegekend. De initiatieven vielen op door hun vernieuwende ideeën of het feit dat organisaties met elkaar samenwerken die dat voorheen niet deden. Daarnaast is één aanvraag teruggetrokken en vier aanvragen werden afgewezen. De reden hiervoor is dat het subsidieplafond voor die tranche reeds was bereikt of anderszoud worden overschreden. In 2020 zijn aanzienlijk minder aanvragen ingediend dan in de voorgaande jaren. Dit heeft mogelijk te maken met corona. Daardoor hebben veel activiteiten van organisaties stil gelegen. Desalniettemin zijn er sterke projecten gegund waar de gemeente Twenterand hoge verwachtingen bij heeft. Tevens is in oktober 2020 de subsidieregeling inhoudelijk geëvalueerd.

- **Versterken voorliggend veld**

Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om in eerste instantie op eigen kracht, samen met het netwerk of met een vrij toegankelijke voorziening te komen tot oplossingen. Door het versterken van het voorliggend veld/preventie, onder andere met het functioneren van de kernteams, is er een verschuiving van geïndiceerde zorg naar voorliggende voorzieningen. Vier partners van de kernteams,

te weten Stichting Avedan Maatschappelijk Werk, Stichting Evenmens informele zorg voor elkaar, Stichting MEE IJsseloevers en Stichting ZorgSaam Twenterand, hebben met name hierdoor een stijging in het aantal inwoners dat zij ondersteunen. In 2020 was een incidenteel bedrag van €75.000 opgenomen in de begroting. Deze middelen waren echter niet toereikend. Deze middelen zijn onder andere ingezet voor weerbaarheidstrainingen voor jongeren en extra uren voor het maatschappelijk werk en schoolgericht maatschappelijk werk.

Stichting Evenmens heeft in samenwerking met ZorgSaam Twenterand een pilot gedraaid in Den Ham met een ontmoetingscentrum voor licht dementerenden en hun mantelzorgers. In de inloop kunnen bezoekers vrijblijvend elkaar ontmoeten en gezamenlijk ontspannende activiteiten ondernemen. De inloop blijkt duidelijk in een behoefte te voorzien en draagt bij aan een dementievriendelijke samenleving. Het ontmoetingscentrum is daarom structureel aanbod geworden binnen de gemeente. In Den Ham kwamen er in totaal 21 zorgvragers en mantelzorgers in 2020. Gezien de grote behoefte is vanaf september 2020 een tweede inloop gestart in Vriezenveen. Hier hebben in 2020 in totaal 6 zorgvragers en mantelzorgers het ontmoetingscentrum bezocht. Door corona zijn de ontmoetingscentra helaas vanaf 20 januari 2021 gesloten.

Subdoel: Het gebruik van de vier woonservicegebieden

Een woonservicegebied is een kern waarin het voor iedereen van alle leeftijden goed leven is. Jong en oud, gezonde mensen en mensen met functiebeperkingen wonen hier door elkaar. In een woonservicegebied zijn de omstandigheden voor een samenhangend aanbod van wonen, welzijn en zorg, tot en met 24-uurs zorg op afroep, optimaal geregeld. Het betreft inclusief integraal beleid. Ouderen en mensen een beperking worden op deze manier ondersteund om zelfstandig te blijven wonen en zelfredzaam te blijven.

Subdoel: Er is meer aanspraak gedaan op informele zorg (mantelzorg en vrijwilligers)

We spreken inwoners altijd eerst aan op eigen kracht, samen-kracht of de onderlinge maatschappelijke kracht om te komen tot oplossingen. Mantelzorgers en vrijwilligers zijn hierin onmisbare schakels die wij zeer waarderen. Wij treffen voorzieningen waardoor mantelzorgers ontlast worden.

Metingen

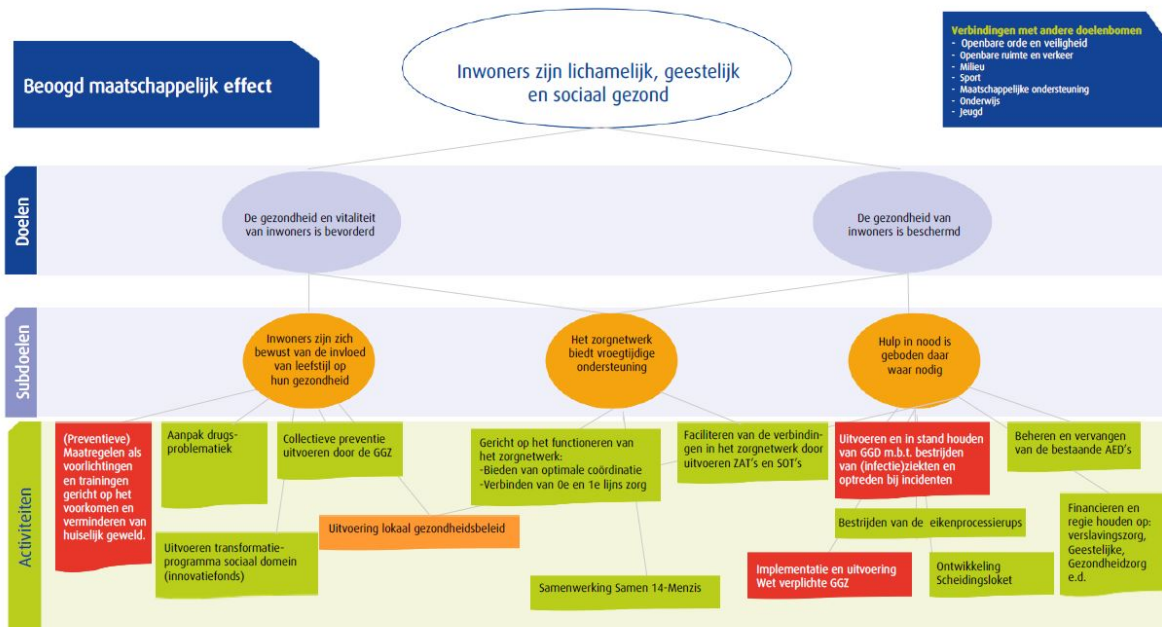
Beleidsdoelen	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Maatwerkvoorzieningen zijn toereikend						
Toegekende maatwerkvoorzieningen totaal	3434	3325	2756	2680	2404	Interne systemen
Algemeen maatschappelijke voorzieningen zijn toegankelijk en toereikend						
Aantal mantelzorgers dat de waardebonnen heeft ontvangen	986	1003	682	649	645	Stichting Evenmens
Aantal individueel ondersteunde mantelzorgers	306*	162	203*	455	413	Stichting Evenmens
Aantal behandelde cliëntsystemen	437	454	400	322	270	Avedan Maatschappelijk werk
Aantal behandelde cliënten	252	275	313	210	210	MEE IJsseloevers
Aantal verzekerden collectieve zorgverzekering	1221	1416	1408	1475	1849 (1/6)	Menzis

*In 2018 is er op een andere manier en met een ander systeem geregistreerd. De korte contacten zoals doorverwijzingen, korte vragen en deelname aan cursussen zijn niet meer meegenomen om een beter beeld te krijgen van de individueel ondersteunde mantelzorger.

Doelenboom Gezondheidszorg

Doelenboom

Gezondheidszorg | 2020

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn lichamelijk, geestelijk en sociaal gezond.

Doel: De gezondheid en vitaliteit van inwoners is bevorderd

Volgens het concept voor positieve gezondheid, is gezondheid “het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven”. Gezondheid is nauw verbonden met andere leefgebieden van inwoners. Dit maakt een integrale aanpak voor het verbeteren van de gezondheid noodzakelijk. Voor de gemeente is het van belang dat haar inwoners gezond en vitaal zijn. Door het bevorderen van gezondheid en vitaliteit kunnen zorgkosten verminderen en soms voorkomen worden. Inwoners die gezond en vitaal zijn kunnen daarnaast een grote bijdrage leveren aan de samenleving door bijvoorbeeld het uitvoeren van vrijwilligerswerk.

Doel: De gezondheid van inwoners is beschermd

Naast het bevorderen van de gezondheid en vitaliteit van inwoners is het ook nodig om deze gezondheid te beschermen. Er zijn meerdere bedreigingen die de gezondheid van mensen kunnen schaden. Door het organiseren van beschermingsmaatregelen probeert de gemeente dit te voorkomen. Gezondheidsbescherming is het geheel van activiteiten en maatregelen dat er toe bijdraagt dat mensen minder worden blootgesteld aan schadelijke omstandigheden.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Inwoners zijn zich bewust van de invloed van leefstijl op hun gezondheid

Leefstijl is de manier van leven van een individu. Inwoners zijn zich niet altijd bewust van de invloed die een bepaalde leefstijl kan hebben op hun eigen gezondheid en vitaliteit. Door middel van voorlichting en preventieve activiteiten wordt deze bewustwording ondersteund.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Aanpak drugsproblematiek**

In 2020 is het GHB-casusoverleg voortgezet en dient de gemeente Twenterand als voorbeeldfunctie voor andere gemeentes in Nederland. Er is regelmatig afstemming gezocht met andere gemeentes om van elkaar te blijven leren, daarbij weten andere gemeenten ons ook goed te vinden. Het Trimbosinstituut heeft van alle opgedane ervaringen – ook vanuit andere gemeentes – weer een handleiding gemaakt. Deze is aanvullend op de handreiking en is gevuld met onder andere Twenterandse informatie.

In 2020 zijn alle congressen rondom het onderwerp GHB gecancelled vanwege corona.

De ontwikkelingen van de menukaart (preventie) hebben in 2020 vrijwel stilgelegen, dit wordt in 2021 weer opgepakt.

De inloop drank en drugs heeft vanwege corona in het grootste deel van 2020 geen fysieke inloop gekend. Wel zijn er digitale aanmeldingen blijven binnenkomen op het daarvoor bestemde emailadres. Het aantal meldingen is iets afgenomen ten opzichte van 2019.

Er zijn ontwikkelingen op het gebied van E33-meldingen (verwarde personen). Deze meldingen gaan regelmatig samen met genotsmiddelengebruik. Enkele Twentse gemeenten hebben in 2020 voorbereidingen getroffen voor een pilot ten aanzien van deze groep. Deze zal in de eerste helft van 2021 van start gaan.

- **Uitvoeren transformatieprogramma sociaal domein (Innovatiefonds)**

In 2020 zijn in totaal drie tranches gehouden waarbij in totaal zeven aanvragen voor een subsidie uit het Innovatiefonds zijn ingediend. Daarvan zijn twee aanvragen toegekend. De initiatieven vielen op door hun vernieuwende ideeën of het feit dat organisaties met elkaar samenwerken die dat voorheen niet deden. Daarnaast is één aanvraag teruggetrokken en vier aanvragen werden afgewezen. De reden hiervoor is dat het subsidieplafond voor die tranche reeds was bereikt of anders zou worden overschreden. In 2020 zijn aanzienlijk minder aanvragen ingediend dan in de voorgaande jaren. Dit heeft mogelijk te maken met corona. Daardoor hebben veel activiteiten van organisaties stil gelegen. Desalniettemin zijn er sterke projecten gegund waar de gemeente Twenterand hoge verwachtingen bij heeft. Tevens is in oktober 2020 de subsidieregeling inhoudelijk geëvalueerd.

Subdoel: Het zorgnetwerk biedt vroegtijdige ondersteuning

Het zorgnetwerk is het geheel van overleggen ter ondersteuning van inwoners (bijv. kernteams, zorgadviesteams, wijk- en veiligheidsoverleg). Een groot deel van onze inwoners heeft geen ondersteuning nodig bij het deelnemen aan de maatschappij. Echter een deel van de inwoners kan het niet alleen en heeft die ondersteuning wel nodig. Vanuit het zorgnetwerk wordt met ketenpartners gezocht naar een zo vroeg mogelijke effectieve ondersteuning.

Subdoel: Hulp in nood is geboden waar nodig

Naast het organiseren van preventieve activiteiten en het ondersteunen van inwoners is specifieke hulp soms nodig. Inwoners redden het niet altijd alleen en zijn dan afhankelijk van voorzieningen. De gemeente heeft er voor gekozen op bepaalde gebieden deze hulp aan te bieden.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Implementatie en uitvoering Wet Verplichte GGZ**

De WvGGZ is per 1 januari 2020 in werking getreden en vervangt de Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen (BOPZ). Waar bij de Wet BOPZ de focus op gedwongen opname lag, staat bij de WvGGZ verplichte zorg (behandeling, begeleiding, etc), die ook in de thuissituatie kan plaats vinden, centraal. Daarnaast kan iedereen een melding doen op basis van de WvGGZ.

De wet geldt voor personen als hun gedrag:

- Als gevolg van een psychische stoornis leidt tot ernstig nadeel;
- Dit nadeel geldt voor de persoon zelf en/of voor anderen;
- Verplichte zorg de enige mogelijkheid is om dit nadeel weg te nemen.

Op grond van de WvGGZ kan verplichte zorg worden opgelegd op basis van een wettelijke grondslag op twee manieren: op basis van een crisismaatregel door de burgemeester of op basis van

een zorgmachtiging door de rechter. De Wvvgz regelt de procedure en de rechten en plichten rondom de verplichte zorg. De wet heeft beleidsmatig en organisatorisch gevolgen voor gemeenten, aangezien er extra taken bijkomen voor de gemeente. Gemeenten hebben een meldfunctie ingericht en een werkproces opgesteld om verkennend onderzoek te doen. Deze meldfunctie is door 13 van de 14 Twentse gemeenten - waaronder Twenterand - ingericht bij de GGD. Regionaal is een projectorganisatie ingericht dat onder het bestuurlijk platform van de Bestuurscommissie Publieke gezondheid (GGD) valt. Deze meldfunctie is in 2020 positief geëvalueerd. Daarnaast is in 2020 de pilot streettriage succesvol gebleken. Deze is daarom voor drie jaar verlengd. Een koppeling met de aanpak personen voor verward gedrag (die daar ook al ligt) wordt gelegd. Veiligheid en Zorg werken eendrachtig samen om deze nieuwe ontwikkeling vorm te geven.

- **Ontwikkeling Scheidingsloket**

Het Scheidingspunt – zoals genoemd in het Coalitieakkoord - is per maart 2020 van start gegaan. Het aantal contactverzoeken is boven verwachting. De vragen hebben betrekking op de zaken rondom financiën, omgangsregelingen en mediation. De medewerker van het scheidingspunt zoekt uit en verwijst door. Kortdurende begeleiding biedt “het loket” zelf. Per juni 2020 is ook de armoederegisseur begonnen. Beide initiatieven zijn op basis van een pilot van anderhalf jaar en werken samen vanuit Includio. De armoederegisseur is één van de onderwerpen in onze Agenda Schuldenaanpak die in het voorjaar 2020 is gepresenteerd. Onder andere preventie, samenwerking, educatie en outreachend werken zijn pijlers in onze aanpak.

Metingen

Beleidsdoelen	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Hulp is geboden waar nodig						
Aantal beschikbare en in kaart gebrachte AED's (incl. AED's in particulier eigendom)	81	80	88	90	90	Hartslagnu.nl
Minimaal aantal inwoners uit Twenterand die staan ingeschreven op www.hartslagnu.nl	917	900	1.039	1.166	1.011	Hartslagnu.nl
Mate waarin hulpverlening bij tijdelijk huisverbod (thv) wordt aangeboden (%)*	100%	100%	100%	100%	100%	Avedan Maatschappelijk werk
Mate van acceptatie hulpverlening bij tijdelijk huisverbod (%)	100%	100%	100%	100%	100%	Avedan Maatschappelijk werk
Aantal basisscholen met voorlichting over middelengebruik	2**	17	8	-	-	Tactus Verslavingszorg

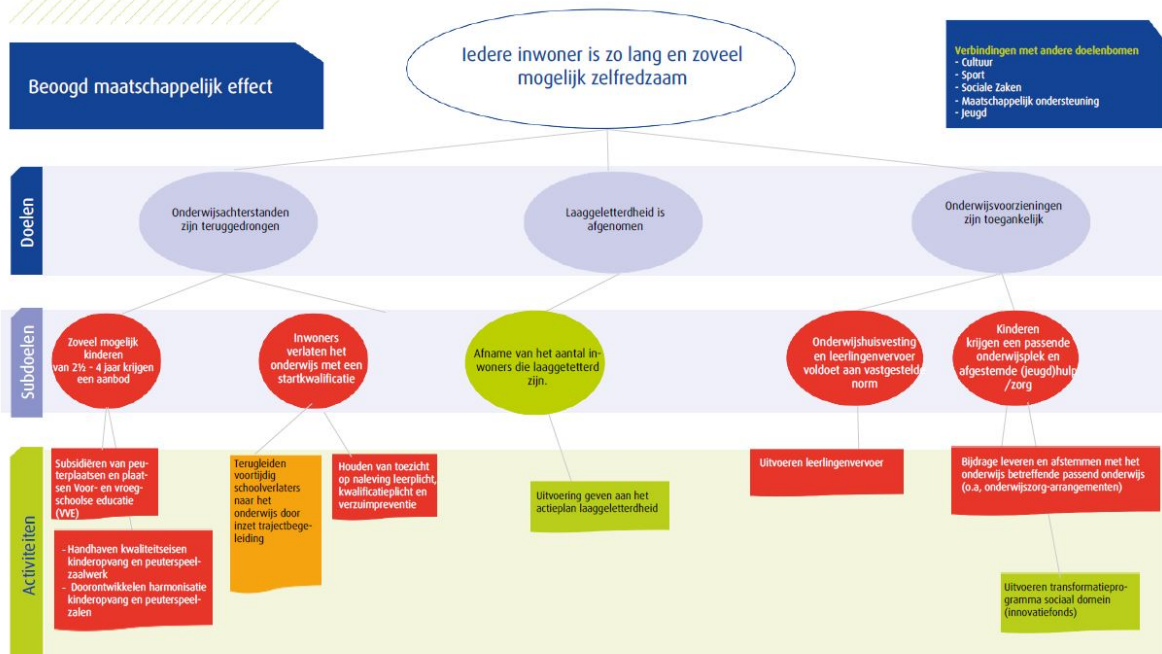
* Tot en met augustus 2020 gaat het om 3 thv's in de gemeente Twenterand

** In verband met de coronamaatregelen zijn verschillende voorlichtingen niet doorgegaan. Met de scholen is afgestemd hoe hiermee om te gaan.

Doelenboom Onderwijs

Doelenboom

Onderwijs | 2020

Beoogd maatschappelijk effect: Iedere inwoner is zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam

Doel: Onderwijsachterstanden zijn teruggedrongen

Wanneer een kind ten opzichte van leeftijdgenoten achter is in onderwijs of opleiding, is sprake van een onderwijsachterstand. Een kind met een onderwijsachterstand noemen we een achterstandsleerling.

Doel: Laaggeletterdheid is afgenomen

Laaggeletterden zijn niet in staat gedrukte of geschreven informatie te gebruiken en kunnen hierdoor minder goed functioneren in de samenleving, thuis en op het werk. In de gemeente Twenterand wordt het aantal inwoners tussen de 16 en 65 jaar dat moeite heeft met lezen en schrijven geschat op 3.500.

Doel: Onderwijsvoorzieningen zijn toegankelijk

De voorzieningen voor onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer voldoen aan de normen die in de lokale verordeningen zijn vastgelegd. Tevens zorgt de gemeente dat er in specifieke gevallen extra ondersteuning beschikbaar is voor kinderen in aanvulling op een passende onderwijsplek, zoals het passend onderwijs beoogt.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Zoveel mogelijk kinderen van 2½ - 4 jaar krijgen een aanbod

De gemeente is verantwoordelijk voor het aanbieden van voldoende vve-plaatsen voor kinderen die tot de doelgroep behoren. Voor kinderen van 2½ tot 4 jaar die behoren tot de doelgroep voor vve is een vve-plaats beschikbaar. Voor- en vroegschoolse educatie (vve) is onderwijs voor peuters en kleuters met een risico op taalachterstand, of waarvan de ouders een laag inkomen hebben, op een voorschoolse voorziening of de basisschool. Zoveel mogelijk kinderen krijgen een aanbod voor een gesubsidieerde reguliere peuterplaats en zoveel mogelijk geïndiceerde doelgroepkinderen kunnen een voorschoolse voorziening met een vve-peuterprogramma bezoeken.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Subsidiëren van peuterplaatsen en plaatsen voor- en vroegschoolse Educatie (VVE)**
Vanaf 1 augustus 2020 is het vve-aanbod uitgebreid van 10 naar 16 uur per week. Met deze wettelijke urenuitbreiding hebben we ook de reguliere peuteropvang uitgebreid van 6 naar 8 uur per week. Op deze manier kunnen we de samengestelde groepen in stand houden.

Subdoel: Inwoners verlaten het onderwijs met een startkwalificatie

Een startkwalificatie is een diploma HAVO, VWO, MBO niveau 2 of hoger. Jongeren van 16 tot 18 jaar vallen onder de kwalificatieplicht. Met een startkwalificatie hebben jongeren meer kans op een baan. Tevens is de link te leggen met onderwijs—arbeidsmarkt, waar we aan werken in het ontwikkelprogramma Economie-Werk.

Subdoel: Afname van het aantal inwoners die laaggeletterd zijn

Laaggeletterde inwoners kunnen taalcurssussen volgen die worden aangeboden door het ROC van Twente of via het Taalpunt Twenterand.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoering geven aan het actieplan laaggeletterdheid**
Laaggeletterde inwoners hebben taalcurssussen gevolgd die worden aangeboden door het ROC van Twente of via het Taalpunt Twenterand. De Taalmeter (herkenningsinstrument op laaggeletterdheid) is wederom ingezet. De Week van Lezen en Schrijven is aangepast doorgegaan. Door gedeeltelijke afwezigheid van de coördinator en corona heeft dit in 2020 helaas in grote mate stilgelegen. Tenslotte is er landelijk gelobbyd voor extra geld.

Subdoel: Onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer voldoet aan vastgestelde norm

Zoals bekend zijn de schoolbesturen zelf verantwoordelijk voor het buitenonderhoud, de aanpassingen en het binnenonderhoud (vanaf januari 2015). De normen voor onderwijshuisvesting zijn vastgelegd in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Twenterand 2015. De normen voor leerlingenvervoer zijn vastgesteld in de Verordening leerlingenvervoer gemeente Twenterand 2014.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoeren leerlingenvervoer**
Financieel gaan veel middelen om in deze opneideregeling (zie ook de risico's bij de paragraaf weerstandsvermogen). Onderdeel is ook het leerlingenvervoer (relatie doelenboom onderwijs). Voor 2020 blijven de kosten voor leerlingenvervoer binnen de begroting. In 2020 is een positief effect bereikt door het inzetten van de persoonlijke vervoersplannen voor meerdere leerlingen. Hiermee heeft de gemeente zelfs een landelijk vakblad gehaald. Tevens fungeerde het als voorbeeld voor de nieuwe modelverordening leerlingenvervoer waaraan dit onderdeel nieuw is toegevoegd en voor de update van het landelijke Handboek Leerlingenvervoer. Omdat er door de lockdownmaatregelen en het thuisonderwijs veel ritten in 2020 niet zijn uitgevoerd hebben de verantwoordelijke taxibedrijven een continuïteitsbijdrage ontvangen conform het advies van de VNG.
- **ONTWIKKELING: Onderwijshuisvesting en IHP**
Er zijn diverse ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting: het leerlingenaantal van SBO De Sleutel is behoorlijk gegroeid en lijkt structureel. De kwestie van het dak van de Joh. Bogermanschool is nog niet opgelost. Beide ontwikkelingen worden naar de toekomst geschoven zolang dit wettelijk kan, omdat er geen middelen zijn. Daarnaast is er een Integraal Huisvestingsplan (IHP) in ontwikkeling, dat verantwoordelijkheden, planning en efficiency, medegebruik en kosten meer inzichtelijk moet maken. In basisschool Nieuwoord zal op korte termijn een vestiging komen van kinderopvangorganisatie Humankind. Vanaf 1 augustus zal kinderopvangorganisatie De Hooiberg stoppen met haar locatie in basisschool Trotz! Schoolbestuur Varietas is voornemens om hier zelf een

kinderopvang te openen. De sporthal voor onderwijs is ook aan de orde bij het Programma Economische Zaken. Tot slot kan er een ontwikkeling met leegstand zijn dat als alternatief kan worden ingezet in plaats van extra investeren bij groei van de scholen.

Subdoel: Kinderen krijgen een passende onderwijsplek en afgestemde (jeugd)hulp/zorg

Hoewel de verantwoordelijkheid voor passend onderwijs bij scholen en de samenwerkingsverbanden ligt, is de gemeente in specifieke gevallen vanuit de jeugdwet verplicht beleidsmatig af te stemmen én een bijdrage aan onderwijszorgarrangementen te leveren om zo alle leerlingen een passende ontwikkeling te kunnen bieden op school en daarbuiten.

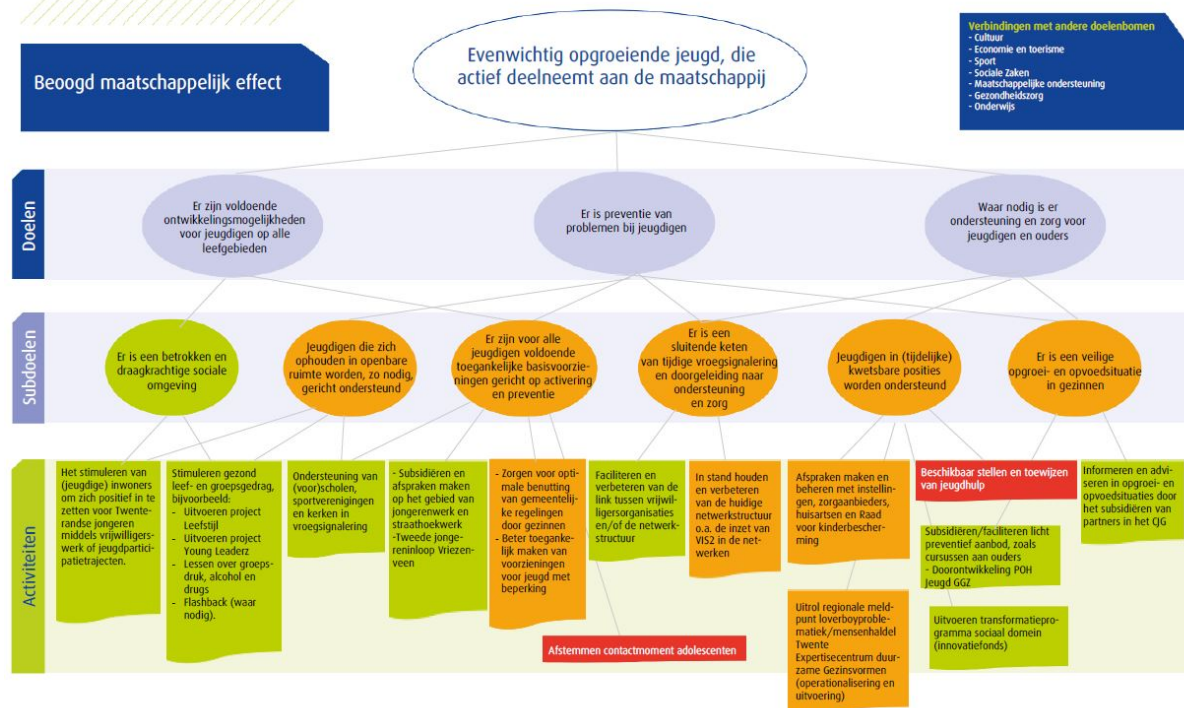
Metingen

Beleidsdoelen	2020	2019	2018	Bron
Laaggeletterdheid is afgenomen				
Aantal peuters dat wordt bereikt (zowel reguliere peuters als doelgroeppeuters (VVE))	418	313	170	Opgave instellingen
Aantal cursisten die een taal cursus volgen bij het ROC	38	40	50	ROC
Aantal cursisten aangemeld via Taalpunt	31	90	37	Taalpunt
Nieuwe indicatoren				
Aantal leerlingen leerlingenvervoer	298	2019		282

Doelenboom Jeugd

Doelenboom

Jeugd | 2020

Beoogd maatschappelijk effect: Evenwichtig opgroeiende jeugd, die actief deelneemt aan de maatschappij

Doel: Er zijn voldoende ontwikkelingsmogelijkheden voor de jeugd op alle leefgebieden

De meeste jeugdigen groeien probleemloos op, ouders zijn hiervoor als eerste verantwoordelijk. Daarnaast zijn er voldoende voorzieningen op het gebied van sport, welzijn, cultuur, educatie, gezondheid en vrije tijd waarin de Twenterandse jeugd zich kan ontwikkelen.

Doel: Er is preventie van problemen bij jeugd

De gemeente wil voorkomen dat lichte opvoed- of opgroevragen uitgroeien tot zorgvragen.

Doel: Waar nodig is er ondersteuning en zorg voor jeugdigen en ouders

Voor ouders en jeugdigen waarvoor het niet vanzelfsprekend is dat alles vanzelf goed verloopt, is aanvullende ondersteuning of zorg nodig om ook voor hen de kans om evenwichtig op te groeien mogelijk te maken of te vergroten. We streven naar effectieve en efficiënte ondersteuning en zorg waarmee we de eigen kracht van ouders en jeugdigen versterken met als doel dat ze zo snel mogelijk en zo goed mogelijk hun eigen leven (weer) vorm kunnen geven. De gemeente heeft op grond van de Jeugdwet een jeugdhulpplicht, die waarborgt dat jeugdigen de hulp ontvangen die zij nodig hebben. Met deze verantwoordelijkheden heeft de gemeente meer instrumenten in handen om hierop te sturen.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Er is een betrokken en draagkrachtige sociale omgeving

Door de betrokkenheid van de sociale omgeving bij hun buurt en hun jeugd te vergroten, kunnen deze positieve krachten in de sociale omgeving ingezet en uitgebouwd worden voor een positief leefklimaat.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Het stimuleren van (jeugdige) inwoners om zich positief in te zetten voor Twenterandse jongeren middels vrijwilligerswerk of jeugdparticipatietrajecten.**
Mede door de sluiting van de jongereninlopen (vanwege de RIVM regels) zijn de jongerenwerkers vaker de straat op gegaan om aan te sluiten bij de sociale omgeving van jongeren. Tevens hebben ze binnen de gestelde RIVM regels (online) activiteiten georganiseerd. Het afgelopen jaar hebben 727 (zorgzaam) jongeren hieraan deelgenomen. Daarnaast is het bezoekers aantal van JongTwenterand gestegen naar 60.000 bezoekers. Via de website van JongTwenterand sluit het jongerenwerk digitaal aan bij de sociale omgeving van jongeren. Dit is tijdens de lock-down toegenomen.

Subdoel: Jeugdigen die zich ophouden in openbare ruimte worden, zo nodig, gericht ondersteund

De gemeente kent jeugdgroepen met soms problematisch en grensoverschrijdend gedrag als het vernielen van objecten in openbare ruimte. Naast handhaving, repressie en zorg, komt er nog meer aandacht voor stimulering en activering van positief groepsgedrag.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Stimuleren gezond leef- en groepsgedrag.**
De jeugdoverlast in Twenterand is het afgelopen jaar fors gestegen. Dit is ook het geval in de andere Twentse gemeenten en de rest van Nederland. Deze toename kan vrijwel zeker verklaard worden door corona. Jongeren verveelden zich, hadden weinig perspectief en er werd meer gemeld doordat iedereen veel thuis was. De gemeente Twenterand, politie, straathoekwerk/jongerenwerk en Halt hebben in samenwerking diverse initiatieven en acties ondernomen om de problemen tegen te gaan en te voorkomen. Als aanvullende maatregel zijn er eind 2020 in samenwerking met NS camera's geplaatst bij station Vroomshoop.

Subdoel: Er zijn voor alle jeugdigen voldoende toegankelijke basisvoorzieningen gericht op activering en preventie

De gemeente draagt zorg voor voldoende toegankelijke basisvoorzieningen op het gebied van welzijn, sport en cultuur. De voorzieningen dragen eraan bij dat jeugdigen zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen, op een zinvolle en leuke manier hun vrije tijd kunnen besteden en prettig en veilig kunnen wonen in Twenterand.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Subsidiëren en afspraken continueren op het gebied van jongerenwerk en straathoekwerk**
Eind 2020 heeft het college een brief gestuurd naar de vier jongerenwerkorganisaties om daarin zorgen kenbaar te maken over de herpositionering. Het is de organisaties niet gelukt de gezamenlijke positieve flow te behouden en de belangrijkste verbeterdoelen zijn niet gehaald. De organisaties krijgen het eerste halfjaar van 2021 de allerlaatste mogelijkheid aan te tonen wel samen te werken.
- **Ondersteuning van (voor)scholen, sportverenigingen en kerken in vroegsignalering**
Als gevolg van corona zijn veel toegankelijke basisvoorzieningen gedurende het jaar online ingericht, in enkele gevallen gecombineerd met fysieke ontmoeting. Voorbeelden hiervan zijn het consultatiebureau van de jeugdgezondheidszorg, activiteiten van het jongerenwerk en de spreekuren van de praktijkondersteuners Jeugd-GGZ bij de huisartsen. In 2020 is een plan gemaakt voor maatschappelijke diensttijd (Impacter), in 2021 zal dit van start gaan. Ook heeft de gemeenteraad een motie aangenomen over de betrokkenheid van jongeren bij de gemeente door middel van een panel.

Subdoel: Er is een sluitende keten van tijdige vroegsignalering en doorgeleiding naar ondersteuning en zorg

Inzet op preventie, vroegtijdig signaleren en waar nodig doorgeleiden naar vormen van ondersteuning en zorg, zijn van groot belang om erger te voorkomen. Met de aanpak Ketenregie is er één samenhangende en sluitende keten voor het signaleren, oppakken en aanpakken van vragen en problemen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **In stand houden en verbeteren van de huidige netwerksamenwerking.**
De huidige netwerkstructuur is verbeterd door de kernteams te evalueren en vervolgacties uit de evaluatie uit te voeren. De kernteams hebben steeds minder overleg nodig omdat de partners elkaar structureler weten te vinden in reguliere werkprocessen. Dit lijkt een duurzame gedragsverandering in de netwerksamenwerking.
Door de coronamaatregelen moest ook de ketensamenwerking zich aanpassen aan de veranderde omstandigheden. Betrokken organisaties zijn alert en scherp op waar mogelijke hulpvragen kunnen ontstaan, tegelijkertijd bemoeilijken de maatregelen het signaleren door niet ten alle tijden fysiek te kunnen signaleren. Netwerkoverleggen hebben online doorgang gevonden. Waar nodig was dit fysiek met inachtneming van de maatregelen.

Subdoel: Jeugd in (tijdelijk) kwetsbare posities wordt ondersteund

Een deel van de jeugdigen kent problemen of loopt tijdens het opgroeien (tijdelijk) tegen problemen aan. Ondersteuning op maat van deze kwetsbare jeugdigen is dan nodig.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Expertisecentrum Duurzame Gezinsvormen**
In december 2020 is het actieplan Expertisecentrum Duurzame Gezinsvormen tot stand gekomen. Aan de hand van dit actieplan zal vanaf 2021 gestart worden met de wervingsbijeenkomsten voor ouders en gemeenten. Daarna zal het loket bijzondere kosten medio 2021 live gaan.
- **Uitvoeren transformatieprogramma sociaal domein (Innovatiefonds)**
In 2020 zijn in totaal drie tranches gehouden waarbij in totaal zeven aanvragen voor een subsidie uit het Innovatiefonds zijn ingediend. Daarvan zijn twee aanvragen toegekend. De initiatieven vielen op door hun vernieuwende ideeën of het feit dat organisaties met elkaar samenwerken die dat voorheen niet deden. Daarnaast is één aanvraag teruggetrokken en vier aanvragen werden afgewezen. De reden hiervoor is dat het subsidieplafond voor die tranche reeds was bereikt of anders zou worden overschreden. In 2020 zijn aanzienlijk minder aanvragen ingediend dan in de voorgaande jaren. Dit heeft mogelijk te maken met corona. Daardoor hebben veel activiteiten van organisaties stil gelegen. Desalniettemin zijn er sterke projecten gegund waar de gemeente Twenterand hoge verwachtingen bij heeft. Tevens is in oktober 2020 de subsidieregeling inhoudelijk geëvalueerd.
- **Afspraken maken en beheren met instellingen, zorgaanbieders, huisartsen en Raad voor kindbescherming**
Huisartsen
Sinds de zomer van 2020 nemen op één huisartsenpraktijk na, alle praktijken deel aan de POH-Jeugd GGZ samenwerking. Dit betekent dat bijna al onze jongeren met of zonder hun ouders laagdrempelig en dicht bij huis in gesprek kunnen met een praktijkondersteuner van een huisarts (POH) gaan over hun geestelijke gezondheid (GGZ).
Veilig Thuis Twente
Bij Veilig Thuis Twente zien we net als bij andere gemeenten een stijging van het aantal adviezen en meldingen over de veiligheid van thuissituaties. Het afgelopen jaar kenden bijna alle Veilig Thuis-regio's een wachtlijst als gevolg van de verbeterde Wet Meldecode en Radarfunctie Veilig Thuis. In december 2020 is deze wachtlijst in Twente opgelost. Door verbeterde werkafspraken en structurele

extra formatie (6 FTE) denken we wachlijsten in de toekomst te kunnen voorkomen. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat de impact van corona hierop lastig te duiden blijft.

Raad voor de kindbescherming

Bij de Raad voor de kindbescherming zien we het afgelopen jaar een stabiel beeld als het gaat om het aantal raadsonderzoeken.

- **Beschikbaar stellen en toewijzen van jeugdhulp**

Ontwikkeling aanbieders

Binnen Twente hebben we een klein aantal jeugdhulpaanbieders gecontracteerd welke hoog specialistische zorg bieden en van belang zijn voor onze Twentse kinderen die jeugdhulp nodig hebben. Gebleken is dat door een aantal factoren, onder andere het wisselende verloop in het aantal plaatsingen en de beperkte mogelijkheden voor ambulantisering van deze zorg hernieuwde afspraken nodig waren, op Twents niveau, soms ook op tarieven. Hierdoor is er sprake van zorgcontinuïteit voor een zeer specifieke en kwetsbare doelgroep.

Voor de goede orde merken wij op dat de financiële ontwikkelingen sociaal domein (Wmo en jeugdhulp) integraal zijn beschreven bij de doelenboom maatschappelijke ondersteuning. In het zorglandschap blijven we onszelf geconfronteerd zien met wachlijsten bij aanbieders van geestelijke gezondheidszorg en duurzame verblijfsplekken. Dit heeft aandacht.

Toegang jeugdhulp

We merkten het afgelopen jaar een toename van het aantal jeugdigen en hulpvragen. Hierbij rekenen we corona als verzwarende omstandigheden in thussituaties. Corona geldt ook voor betrokken partijen om een jeugdige heen om juist alerter en scherper te bevragen. Dit maakt ook dat we denken in sommige situaties juist meer te gaan zien. Via zorgaanbieders hebben we ook afgelopen jaar de mogelijkheid gehad zorg in te zetten die nodig is. Het personeel voor de toegang van jeugdhulp is op orde.

Veilig opvoeden en opgroeien

Preventief hebben we door middel van het project 'kansrijke start' een verbeterde verbinding gefaciliteerd tussen verloskundigen, jeugdverpleegkundigen, Loes-loket en kernteams. Aan de andere kant zagen we een toename van het aantal kinderen wat onder toezicht of voogdij is geplaatst. We zagen meer psychosociale problematiek bij ouders in kwetsbare gezinnen als gevolg van corona waardoor een thussituatie voor kinderen onveilig werd om in op te groeien.

- **Uitrol regionale meldpunt loverboyproblematiek / mensenhandel Twente**

In 2020 is de regionale kostendekking ten behoeve van de inrichting en uitvoering van het Kenniscentrum Mensenhandel Twente (KMT) definitief tot stand gekomen. In mei 2021 zal gestart worden met de uitvoering van de werkzaamheden en het behalen van de gestelde doelen.

Subdoel: Er is een veilige opgroei- en opvoedsituatie in gezinnen

Ouders voeden hun kinderen op en zijn als eerste verantwoordelijk voor de wijze waarop de kinderen opgroeien. Niet alle ouders zijn in staat dit zonder advies en/of (tijdelijke) ondersteuning te doen, deze is voor ouders aanwezig.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Beschikbaar stellen en toewijzen van jeugdhulp**

Ontwikkeling aanbieders

Binnen Twente hebben we een klein aantal jeugdhulpaanbieders gecontracteerd welke hoog specialistische zorg bieden en van belang zijn voor onze Twentse kinderen die jeugdhulp nodig hebben. Gebleken is dat door een aantal factoren, onder andere het wisselende verloop in het aantal plaatsingen en de beperkte mogelijkheden voor ambulantisering van deze zorg hernieuwde afspraken nodig waren, op Twents niveau, soms ook op tarieven. Hierdoor is er sprake van zorgcontinuïteit voor een zeer specifieke en kwetsbare doelgroep.

Voor de goede orde merken wij op dat de financiële ontwikkelingen sociaal domein (Wmo en jeugdhulp) integraal zijn beschreven bij de doelenboom maatschappelijke ondersteuning. In het zorglandschap blijven we onszelf geconfronteerd zien met wachlijsten bij aanbieders van geestelijke gezondheidszorg en duurzame verblijfsplekken. Dit heeft aandacht.

Toegang jeugdhulp

We merkten het afgelopen jaar een toename van het aantal jeugdigen en hulpvragen. Hierbij rekenen

we corona als verzwarende omstandigheden in thussituaties. Corona geldt ook voor betrokken partijen om een jeugdige heen om juist alerter en scherper te bevragen. Dit maakt ook dat we denken in sommige situaties juist meer te gaan zien. Via zorgaanbieders hebben we ook afgelopen jaar de mogelijkheid gehad zorg in te zetten die nodig is. Het personeel voor de toegang van jeugdhulp is op orde.

Veilig opvoeden en opgroeien

Preventief hebben we door middel van het project 'kansrijke start' een verbeterde verbinding gefaciliteerd tussen verloskundigen, jeugdverpleegkundigen, Loes-loket en kernteams. Aan de andere kant zagen we een toename van het aantal kinderen wat onder toezicht of voogdij is geplaatst. We zagen meer psychosociale problematiek bij ouders in kwetsbare gezinnen als gevolg van corona waardoor een thussituatie voor kinderen onveilig werd om in op te groeien.

Metingen

Beleidsindicatoren	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Voor alle jeugdigen zijn er voldoende en toegankelijke voorzieningen						
Aantal activiteiten dat door jongeren zelf wordt georganiseerd bij St. Zorgzaam Twenterand (SZST)	42	56	70	99*	140*	Stichting ZorgSaam Twenterand (SZT)
Waar nodig is er ondersteuning en zorg voor jeugdigen en ouders						
Aantal bezoekers CJG Loket	34	64	82	108	63	SZT
Aantal Bezoekers website Loes.nl	364.566	337.134	296.265	333.714	322.316**	SZT/GGD
Aantal uitgevoerde trajecten BOR	3	5	4	8	7***	Humanitas
Aantal uitgevoerde trajecten Homestart	1	2	1	4	1***	Humanitas
Er is een sluitende keten van tijdige vroeg signalering en doorgeleiding naar ondersteuning en zorg						
Aantal jongeren gemeld in het zorgnetwerk door SZT	74	46	57	117	104****	SZT
Kwetsbare jeugd incl. jeugdgroepen wordt/ worden ondersteund						
Aantal individuele coaching plannen door SZT	17	20	13	18	31	SZT
Aantal jeugdige/jongvolwassen vrijwilligers dat betrokken is bij het jongerenwerk van SZT	24	108	188	215	197	SZT
Een overzicht van vrij toegankelijke voorzieningen per kern.	1	1	gereed	-		
Totaal aantal jeugdhulpvoorzieningen*****	1292	-	-	-	-	Interne systemen
totaal aantal jeugdigen uniek	733	717	951	874	822	Interne systemen
Er is een expertisecentrum duurzame gezinsvormen gerealiseerd	Nee					
er is een regionaal meldpunt loverboyproblematiek / mensenhandel Twente gerealiseerd	Nee					
De vier jeugdwezijnorganisaties zijn betrokken bij herpositionering jongerenwerk hebben gezamenlijke werkafspraken gemaakt	Ja					

* In samenwerking met professionals.

** Bezoekers worden niet meer per gemeente geregistreerd, voor 2013 werd dit nog wel gedaan.

*** Zowel koppelingen als consulten

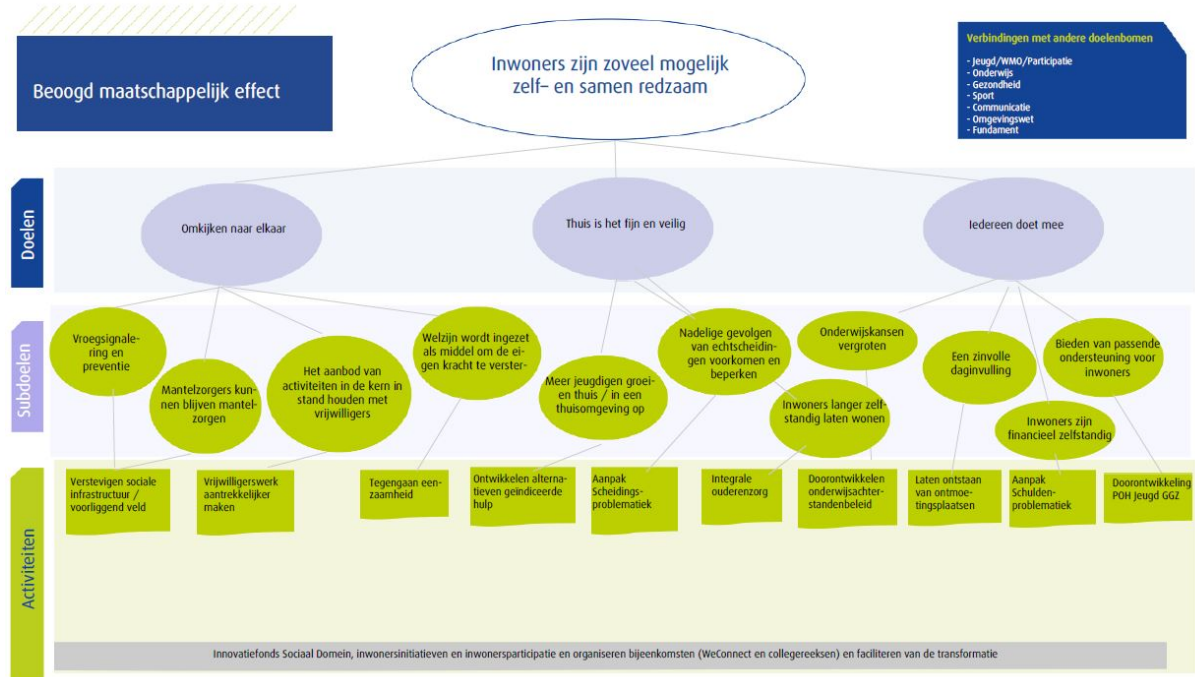
**** 2016 laat een explosieve groei zien, dit heeft enerzijds te maken met de manier van registreren, anderzijds is er een toename van jongeren (tot 23 jaar) én van ouders, die steeds meer bekend zijn met de functie van het jongerenwerk in de preventieve sfeer, en contact zoeken met en een beroep doen op jongerenwerkers bij (beginnende) problemen.

***** het betreft het aantal indicaties per jaar voor zorg en natura en persoonsgebondenbudget tesamen

Doelenboom Ontwikkelprogramma Transformatie Sociaal Domein

Doelenboom

Doelenboom Ontwikkelprogramma Transformatie Sociaal Domein 2020

Beoogd maatschappelijk effect Inwoners zijn zoveel mogelijk zelf- en samen redzaam

Doel: Inwoner benut zijn eigen kracht en heeft een eigen netwerk

Doel: Inwoner maakt (tijdig) gebruik van (indien nodig) de vrij toegankelijke voorzieningen

Doel: Inwoner kan als het nodig is gebruik maken van geïndiceerde zorg

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Faciliteren van inwonersinitiatieven

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoeren innovatiefonds Sociaal Domein**

In 2020 zijn in totaal drie tranches gehouden waarbij in totaal zeven aanvragen voor een subsidie uit het Innovatiefonds zijn ingediend. Daarvan zijn twee aanvragen toegekend. De initiatieven vielen op door hun vernieuwende ideeën of het feit dat organisaties met elkaar samenwerken die dat voorheen niet deden. Daarnaast is één aanvraag teruggetrokken en vier aanvragen werden afgewezen. De reden hiervoor is dat het subsidieplafond voor die tranche reeds was bereikt of anders zou worden overschreden. In 2020 zijn aanzienlijk minder aanvragen ingediend dan in de voorgaande jaren. Dit heeft mogelijk te maken met corona en dat daardoor veel activiteiten van organisaties stil hebben gelegen. Desalniettemin zijn er sterke projecten gegund waar de gemeente Twenterand hoge verwachtingen bij heeft. Tevens is in oktober 2020 is de subsidieregeling inhoudelijk geëvalueerd, deze komt in 2021 openbaar.

Subdoel: Professionals zijn in staat om inwoners in hun eigen kracht te zetten en de inwoner een eigen netwerk op te laten bouwen

Subdoel: Ondersteuningsaanbod past bij ondersteuningsbehoefte inwoner

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Ontwikkelen aanpak beperken nadelige gevolgen echtscheiding (oa. Echtscheidingsloket)**
Het Scheidingspunt – zoals genoemd in het coalitieakkoord - is per maart 2020 van start gegaan. Het aantal contactverzoeken is boven verwachting. De vragen hebben betrekking op de zaken rondom financiën, omgangsregelingen en mediation. De medewerker van het scheidingspunt zoekt uit en verwijst door. Kortdurende begeleiding biedt “het loket” zelf. Per juni 2020 is ook de armoederegisseur begonnen. Beide initiatieven zijn op basis van een pilot van anderhalf jaar en werken samen vanuit Inclusio. De armoederegisseur is één van de onderwerpen in onze Agenda Schuldenaanpak die dit voorjaar is gepresenteerd. Onder andere preventie, samenwerking, educatie en outreachend werken zijn pijlers in onze aanpak.
- **Tegengaan eenzaamheid**
In januari 2020 is het actieplan "Samen tegen Eenzaamheid" met convenant vastgesteld. Dit is een speerpunt uit het coalitieakkoord en heeft in eerste instantie een focus op ouderen (75+). Helaas konden door corona diverse activiteiten met inwoners niet uitgevoerd worden. Er zijn gezien de problematiek vanwege corona wel alternatieven uitgevoerd zoals de Burenkaart, Belmaatje (als alternatief voor Automaatje), promotie van de Luisterlijn, etc. Ook zorgaanbieders en vrijwilligers hebben tijdens de lock-downs digitaal en telefonisch contact gezocht met hun cliënten. De projectgroep heeft achter de schermen doorgewerkt aan zaken als het in kaart brengen van witte vlekken in het aanbod, het leggen van verbindingen in het veld, het werken aan meer bewustwording, opleiding tot trainer signalering en heeft deelgenomen aan diverse verdiepende webinars over communicatie in relatie tot eenzaamheid, monitoring, het betrekken van ondernemers e.d.
- **Aanpak voor herstructureren en heroriënteren voorliggend veld door middel van kerngroep**
De kerngroep heeft tot doel mee te denken in ontwikkelingen en interventies rond het voorliggend veld. In 2020 is de kerngroep één keer bijeengekomen. Wegens corona is dit helaas stil komen te liggen, desalniettemin is wel samengewerkt met betreffende professionele instellingen uit de kerngroep.

Subdoel: Ondersteuning is zo licht en kort als het kan en zo zwaar en lang als nodig

Subdoel: Voorkomen dat inwoners terugvallen in dezelfde problematiek

Wat heeft het gekost

Overzicht van baten en lasten Sociaal Domein

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
<i>Doelenboom sociale zaken</i>				
Lasten	23.289.217	20.516.097	19.736.175	0
Baten	-10.535.590	-7.314.033	-7.346.745	0
<i>Saldo van baten en lasten</i>	12.753.627	13.202.064	12.389.430	0
<i>Doelenboom maatschappelijke ondersteuning</i>				
Lasten	11.280.284	12.023.729	11.765.883	200.637
Baten	-10.105.318	-10.177.338	-9.864.361	0
<i>Saldo van baten en lasten</i>	1.174.966	1.846.391	1.901.522	200.637
<i>Doelenboom gezondheidszorg</i>				
Lasten	661.660	739.752	807.473	0
Baten	0	0	0	0
<i>Saldo van baten en lasten</i>	661.660	739.752	807.473	0
<i>Doelenboom onderwijs</i>				
Lasten	4.461.148	4.629.365	4.019.847	25.000
Baten	-982.391	-949.434	-334.534	0
<i>Saldo van baten en lasten</i>	3.478.756	3.679.931	3.685.313	25.000
<i>Doelenboom jeugd</i>				
Lasten	19.443.813	17.084.476	16.798.381	100.000
Baten	-384.988	-626	-626	-384.362
<i>Saldo van baten en lasten</i>	19.058.825	17.083.850	16.797.755	-284.362
Totaal programma lasten	59.136.121	54.993.419	53.127.759	325.637
Totaal programma baten	-22.008.287	-18.441.431	-17.546.266	-384.362
<i>Totaal saldo van baten en lasten</i>	37.127.834	36.551.988	35.581.493	-58.725
Mutaties reserves db sociale zaken	155.706	-596.002	-70.399	-200.637
Mutaties reserves db maatschappelijke ondersteuning	-346.391	895.647	1.175.000	0
Mutaties reserves db gezondheidszorg	-90.239	3.212	-6.564	0
Mutaties reserves db onderwijs	-199.363	-209.324	-182.407	-25.000
Mutaties reserves db jeugd	-1.462.106	-1.461.234	-1.411.234	284.362
Totaal mutatie reserves	-1.942.394	-1.367.701	-495.604	58.725
<i>Geraamd resultaat</i>	35.185.440	35.184.287	35.085.889	0
<i>gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten</i>	575.845			

Wat heeft het gekost

Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten op programma Sociaal Domein is ruim € 575.845 hoger dan geraamd. Dit verschil wordt onder andere veroorzaakt door onderstaande gegevens.

Sociale Zaken

- De kostenontwikkeling op het terrein van het inkomensdeel Participatiewet is lager dan bij de berap verwacht. De toename van bijstandskosten als gevolg van corona zijn op dit moment (nog) niet zichtbaar. Verder is er een voordeel op de Rijksbijdrage omdat het macrobudget is bevroren (als gevolg van corona). Dit voordeel bedraagt € 275.000 en beschouwen we als eenmalig. Alleen de kosten van loonkostensubsidie zijn € 85.000 hoger dan verwacht. Oplopende loonkostensubsidie is een trend die de afgelopen jaren is ingezet en verder zal doorzetten, dit vanwege de grotere doelgroep, ook vanwege praktijkonderwijs. Per saldo is sprake van een voordeel van € 200.000 op het I-deel, dit voordeel is gestort in de reserve Sociaal Domein
- De budgetten inzake het W-deel Participatiewet zijn in totaal per saldo met € 110.000 onderschreden en het bedrag is verrekend met de reserve 'sociaal domein'. Een groot deel bevat de rijksbijdrage voor implementatie nieuwe Inburgeringswet. Kosten hiervan zullen doorlopen in 2021
- De totale kosten voor WSW zijn € 325.000 lager dan geraamd (gestort in de reserve 'sociaal domein'); Het saldo is voornamelijk te danken aan een onderrealisatie op de aantallen AJ's (4,39 ArbeidsJaren minder tov waar het Rijk mee rekent) en een voordeel op Begeleid Werken. De kosten van corona van € 200.000 worden gedekt door de Rijksbijdrage corona.

Maatschappelijke Ondersteuning.

- De kosten van huishoudelijke ondersteuning worden overschreden met € 390.000 (bij de berap was al rekening gehouden met € 170.000) . Deze overschrijding wordt gedekt door de reserve Sociaal Domein. Een oorzaak voor de overschrijding ligt enerzijds in de volumestijging (oa door abonnementstarief) en anderzijds door actualisatie nieuwe tarieven.
- Wmo-begeleiding kent een overschrijding van ongeveer € 1.100.000. Dit wordt veroorzaakt door minder klanten en minder volume gebruik (verzilveringsgraad). De overschrijding resulteert in een lagere onttrekking uit de reserve. Verdere toelichting zie de tekst bij de doelenboom Maatschappelijke Ondersteuning.
- Er heeft een overschrijding plaatsgevonden op de Wmo-voorzieningen van € 270.000 (bij de berap was al rekening gehouden met € 50.000) Dit wordt veroorzaakt door hogere kosten woonvoorzieningen (kosten van woningaanpassingen en trapliften) alsmede door een toename van kosten in de hulpmiddelen. Ook hier zit een effect van het abonnementstarief. De overschrijding wordt gedekt door de reserve Sociaal Domein.

Gezondheidszorg

- De kosten voor Wet Verplichte GGZ zijn met € 46.000 onderschreden. Dit is een eenmalig voordeel ivm vertraging in de facturatie en er kan sprake zijn van jaarlijkse fluctuaties voor deze vrij nieuwe taak in combinatie met de Aanpak Personen met verward gedrag. Ook zijn corona-effecten niet uit te sluiten.
- De kosten van eikenprocessierups zonder onderschreden met € 50.000, dit komt omdat er meer preventieve maatregelen zijn genomen, waardoor er minder nesten verwijderd hoefden te worden.

Onderwijs

- Als gevolg van lagere rente zijn de kapitaalslasten € 300.000 lager dan begroot.
- Er heeft een overschrijding plaatsgevonden op de zogenaamde Asscher-middelen voor het vergroten van het bereik van kinderen van € 57.000; In 2021 komen hier uitgaven ivm vergoeding peuterwerk met Sociaal Medische Indicatie.
- Kosten klimaatinstallatie Brede School Westerhaar van € 18.000 is onttrokken uit de reserve brede scholen.
- De kosten van het leerlingenvervoer zijn in 2020 op niveau van de begroting. Hierbij zijn de continuïteitsvergoeding aan de vervoerder als gevolg van lagere omzet door corona bekostigd uit deze budgetten, omdat hiervoor geen specifieke compensatie kwam vanuit het Rijk.

Jeugd

- Jeugdhulp kent een overschrijding van € 860.000 (afgerond); Dit wordt veroorzaakt door meer volume gebruik. De overschrijding resulteert per saldo met Wmo-Begeleiding in een overschrijding € 276.000 en daarmee in een lagere onttrekking uit de reserve. Verdere toelichting zie tekst doelenboom Maatschappelijke Ondersteuning.
- We hebben van centrumgemeente Almelo € 385.000 ontvangen inzake beschermd wonen. In de afgelopen jaren zijn in de regio minder kosten gemaakt dan de ontvangen rijksbijdrage. De verschillen zijn verdeeld over de regio. Deze middelen zijn benodigd voor doorontwikkeling en doordecentralisatie

beschermd wonen (een wettelijke verplichte taak), daarom zijn deze gelden in de reserve Sociaal domein gestort.